

Szoftvertchnológia

Szálkezelés,
párhuzamosság Swing környezetben

Dr. Szendrei Rudolf
ELTE Informatikai Kar
2020.

Szálkezelés

Párhuzamosság

- ▶ A számítógépek egy időben több feladatot is el tudnak látni
- ▶ Gyakran még egyszerű alkalmazásoktól is elvárt, hogy párhuzamosan több dologgal is foglalkozzanak
- ▶ Példa
 - ▶ egy szövegszerkeztő alkalmazásnak azonnal reagálnia kell a billentyű leütésekre, függetlenül attól, mennyire elfoglalt a felület frissítésével.
- ▶ A Java nyelv a párhuzamosítást többféle képpen is támogatja

Szálkezelés

Process, Thread

- ▶ A párhuzamosítás két alapegysége a process és a thread
- ▶ **Process (folyamat)**
 - ▶ Egy teljes végrehajtási környezetet tartalmaz az összes alapvető futási idejű (runtime) erőforrással, saját memória területtel
 - ▶ A java virtuális gép egyetlen process-ként fut
- ▶ **Thread (szál)**
 - ▶ Szintén tartalmaz végrehajtási környezetet, de ez nem teljes
 - ▶ Létrehozása kevesbé költséges
 - ▶ Egy process-en belül számos thread létezhet
 - ▶ A threadek osztoznak a process erőforrásain (memória, megnyitott fájlok)
 - ▶ Minden java alkalmazás legalább egy thread-ből áll (illetve számos JVM által kezelt szálból: memória management stb.)
 - ▶ Az első rendelkezésre álló szál a **main** thread

Szálkezelés

Thread objektum

- ▶ Minden szál a **Thread** osztály egy példánya reprezentál
- ▶ A **Thread** osztály használatának két egyszerű módja van:
 - ▶ A szálak létrehozásának és menedzselésének közvetlen irányítása, a **Thread** osztály példányosításával, amikor szükséges
 - ▶ A szálkezeléssel kapcsolatos logika elkülöníthető az alkalmazás többi részétől *executor*-ok használatával
 - ▶ Az **Executor** a Java 5.0-ben bevezetett high-level Concurrency API része.
- ▶ A **Thread** osztály számos hasznos metódust biztosít a szálak kezelésére, illetve a állapotukkal kapcsolatos információk lekérdezésére

Szálkezelés

Thread állapotok

► A szálak az életük során az alábbi állapotokba kerülhetnek:

1. *Running (fut)*: éppen használja a CPU-t
2. *Ready-to-run (futásra kész)*: tudna futni, de még nem kapott rá lehetőséget
3. *Resumed (folytatható)*: futásra kész állapot, miután felfüggesztett, vagy blokkolt volt
4. *Suspended (felfüggesztett)*: önként átadta a futás lehetőségét másik szálnak
5. *Blocked (blokkolt)*: erőforrásra, vagy egy esemény bekövetkeztére várakozik

Szálkezelés

Szálak prioritása

- ▶ A szálak prioritás ($1 < \dots < 10$) alapján rangsorolhatók (melyik kapja meg a futáshoz szükséges erőforrásokat korábban)
- ▶ Kontextus váltás történik, amikor egy thread megkapja a CPU-t egy másik thread-től, azaz
 - ▶ Az egyik szál lemond önként a CPU-ról
 - ▶ Egy másik szál megkapja azt
- ▶ Több azonos prioritású szál közötti választás az operációs rendszertől függ

Szálkezelés

Thread osztály

▶ Példányosítás a következő konstruktorokkal lehetséges:

▶ `Thread()`

▶ `Thread(String name)`

▶ `Thread(Runnable target)`

▶ `Thread(Runnable target, String name)`

▶ `public final static int MAX_PRIORITY` Maximum prioritás: 10

▶ `public final static int MIN_PRIORITY` Minimális prioritás: 1

▶ `public final static int NORM_PRIORITY` Default prioritás: 5

Szálkezelés

Thread osztály fontosabb metódusai

- ▶ `public static Thread currentThread()`
 - ▶ aktuálisan futó szál
- ▶ `public final String getName()`
 - ▶ visszaadja a szál nevét
- ▶ `public final void setName(String name)`
 - ▶ szál nevének beállítása
- ▶ `public final int getPriority()`
 - ▶ a szál prioritása
- ▶ `public final boolean isAlive()`
 - ▶ fut-e a szál

Szálkezelés

Szálak definiálása

- ▶ A szálát és annak végrehajtandó kódját két féle módon adhatjuk meg.
- 1. **Runnable** objektum készítése (egyetlen metódusa a `run`, amely a szálban végrehajtandó kódot kell tartalmazza).

```
public class HelloRunnable implements Runnable {  
    public void run() {  
        System.out.println("Hello from a thread!");  
    }  
    public static void main(String args[]) {  
        (new Thread(new HelloRunnable())).start();  
    }  
}
```

Szálkezelés

Szálak definiálása

2. Származtatás a **Thread** osztályból, mely implementálja a **Runnable** interface-t

```
public class HelloThread extends Thread {  
    public void run() {  
        System.out.println("Hello from a thread!");  
    }  
    public static void main(String args[]) {  
        (new HelloThread()).start();  
    }  
}
```

- Szál indítás: a **Thread** objektum `start` metódusával

Szálkezelés

Szálak végrehajtásának szüneteltetése

- ▶ A szálak végrehajtása megadott időperiódusra felfüggeszthető a `Thread.sleep(...)` metódus használatával.
 - ▶ Ilyenkor processzoridőt szabadul fel más szálak számára
 - ▶ A várakozás ideje nem pontos (függ az operációs rendszertől)
 - ▶ A várakozás kívülről megszakítható.

```
public class SleepMessages {  
    public static void main(String args[]) throws  
        InterruptedException {  
        String importantInfo[] = {...};  
        for (int i = 0; i < importantInfo.length; i++) {  
            Thread.sleep(4000);  
            System.out.println(importantInfo[i]);  
        }  
    }  
}
```

Szálkezelés

Interrupt

- ▶ A `Thread.interrupt()` metódussal jelezhető a szál számára, hogy hagyjon fel az aktuális tevékenységével és csináljon valami mást.
 - ▶ Ehhez a fogadó szálnak támogatnia kell megszakításokat
 - ▶ Ha a szál gyakran hív metódusokat, amelyek `InterruptedException`-t dobnak, akkor a kivétel kezelésével kezelhető az interrupted állapot.
 - ▶ Ellenkező esetben a futás közben ellenőrizni kell: A `Thread.interrupted()` metódusa igazgal tér vissza, ha a szál megszakított:

```
for (int i = 0; i < inputs.length; i++) {  
    if (Thread.interrupted()) {  
        return;  
    }  
}
```

Szálkezelés

Interrupt status flag

- ▶ Az `interrupt` működése egy belső flag-el implementált. A `Thread.interrupt()` metódus meghívása ezt a flag-et állítja be.
- ▶ Ha az interrupt ellenőrzését a statikus `Thread.interrupted()` metódussal végezzük, az interrupt státusz visszaállításra kerül.
- ▶ A szálban hívható nem statikus `isInterrupted()` metódus nem változtatja meg a flag értékét.
- ▶ Konvenció szerint, minden metódus, amely `InterruptedException`-el terminál, visszaállítja az interrupt státuszt.

Szálkezelés

Join

- ▶ A `join` metódus segítségével megvárhatjuk, amíg egy adott szál befejeződik.
- ▶ Ha `t` egy futó szál, a `t.join()` hívás esetén az aktuális szál végrehajtása szüneteltetésre kerül, amíg `t` befejeződik.
- ▶ A várakozás ideje megadható, a `sleep`-hez hasonlóan. A megadott idő az operációs rendszer órájától függ.
- ▶ A `join` is `InterruptedException`-el reagál a megszakításokra.

Szálkezelés

Szinkronizáció

- ▶ A szálak elsődlegesen közösen használt, thread-ek között megosztott objektumok segítségével kommunikálnak.
- ▶ Ez a kommunikáció meglehetősen hatékony, de az alábbi mellékhatásokkal járhat:
 - ▶ Szál interferencia
 - ▶ Memória inkonzisztencia
- ▶ Ezek kezelésére egy lehetséges megoldás a szinkronizáció

Szálkezelés

Szál interferencia

```
class Counter {  
    private int c = 0;  
    public void increment() { c++; }  
    public void decrement() { c--; }  
    public int value() { return c; }  
}
```

- ▶ Több szárról való használat esetén az osztály működése a várttól eltérő lehet.
- ▶ Az egyszerű utasítások is több különálló lépést jelentenek a virtuális gép számára. Például: c++
 1. c változó aktuális értékének kiolvasása
 2. az érték megnövelése eggyel
 3. a megnövelt érték tárolása c változóba.

Szálkezelés

Szál interferencia

► Példa:

- **A** szál az increment metódust hívja, ezzel egy időben
- **B** szál a decrement metódust hívja
- **c** változó kezdeti értéke 0
- A műveletek egy lehetséges sorrendje:
 1. **A**: Kiolvassa **c** értékét. ($c=0$)
 2. **B**: Kiolvassa **c** értékét. ($c=0$)
 3. **A**: Megnöveli az olvasott értéket; eredmény 1.
 4. **B**: Csökkenti az olvasott értéket; eredmény -1.
 5. **A**: Eltárolja az értéket **c**-ben; ($c=+1$).
 6. **B**: Eltárolja az értéket **c**-ben; ($c=-1$).
- **A** szál eredményét **B** felülírja!

Szálkezelés

Memória inkonzisztencia

- ▶ A jelenség, amikor különböző szálak más állapotát látják ugyanannak az adatnak.
- ▶ *happens-before kapcsolat*: garantálja, hogy egy memóriába író utasítás eredménye látható egy másik utasítás számára, pl.:
 - ▶ Counter meg van osztva egy **A** és egy **B** szál között, 0 kezdőértékkel.

```
counter++; // A szál növeli a számláló értékét.
```

```
System.out.println(counter); // B szál kiírja.
```

- ▶ Ha a két utasítás egy szálban futna le, a kiírt érték garantáltan 1 volna. Különböző szálak esetén lehet, hogy 0 lesz, mivel nem garantált, hogy **A** szál változtatása látható lesz **B** számára.
- ▶ A happens-before kapcsolat kialakításának egyik módja a szinkronizáció.

Szálkezelés

Szinkronizált metódusok

- ▶ Metódus szinkronizálásához egyszerűen használható a `synchronized` kulcsszó:

```
public class SynchronizedCounter {  
    private int c = 0;  
    public synchronized void increment() { c++; }  
    public synchronized void decrement() { c--; }  
    public synchronized int value() { return c; }  
}
```

- ▶ Amikor egy szál egy szinkronizált metódussal dolgozik, minden olyan szál várakozni kényszerül, ami ugyanazon objektum egy szinkronizált metódusát hívja.
(A szinkronizált metódusok kölcsönös kizárásban vannak.)
- ▶ Automatikusan kialakul a happens-before kapcsolat minden későbbi metódus hívással.

Szálkezelés

Lock

- A szinkronizációs zár (monitor-lock) segítségével valósul meg.
- A zárok kényszerítik ki a kizárólagos hozzáférést valamint a happens-before kapcsolatot.
- Minden objektumhoz tartozik egy monitor lock. Minden szálnak, amely kizárólagos hozzáférést szeretne az objektum mezőjéhez, meg kell szereznie ezt a zárat.
- Egy szál birtokolja a lockot, a zár megszerzése és elengedése közötti időben.
- Amíg egy szál birtokol egy lockot, egyetlen másik szál sem szerezheti azt meg.
- Szinkronizált metódus végrehajtásakor a szál automatikusan megkapja a zárat, és a metódus végén elengedi azt.
- A lockot a szálak el nem kapott kivétel esetén is elengedik.

Szálkezelés

Lock

- Szinkronizált metódus esetén a monitor lock a metódust tartalmazó objektum lesz. (**this**)
- Statikus metódus esetén az osztályhoz tartozó **Class** objektum.
- Szinkronizált utasítások esetén a monitor lockot biztosító objektumot explicit meg kell adni:

```
public void addName(String name) {  
    synchronized(this) {  
        lastName = name;  
        nameCount++;  
    }  
    nameList.add(name);  
}
```

Szálkezelés

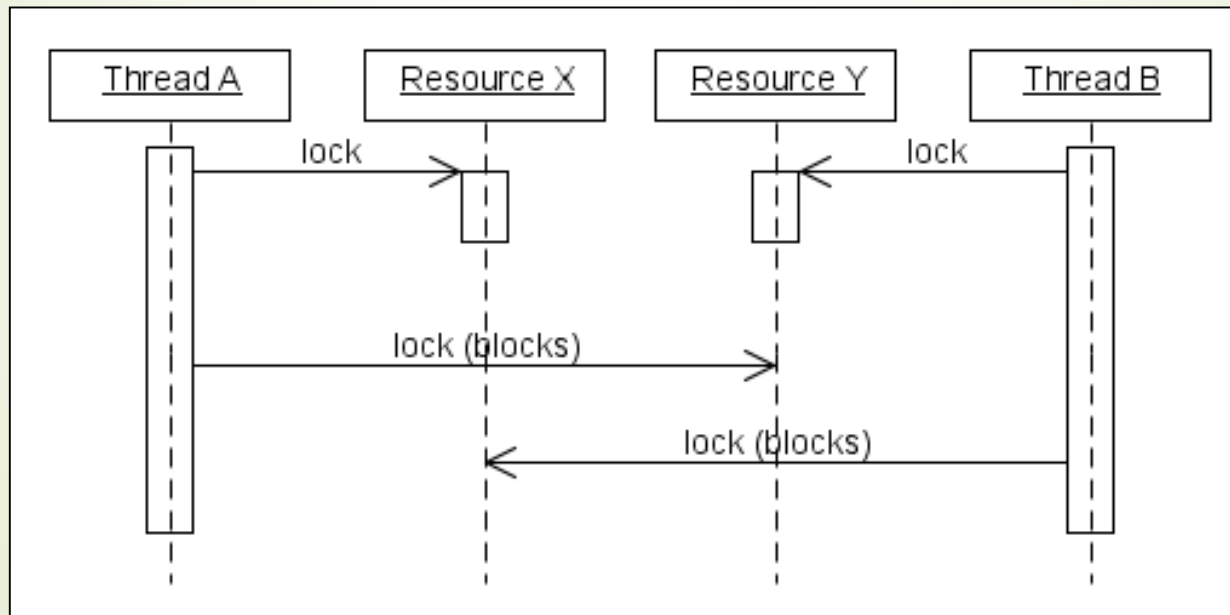
Atomi elérés

- ▶ Egy atomi művelet egyetlen lépésben történik meg.
- ▶ Műveletek, amikről meg lehet adni, hogy rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal:
 - ▶ Írás és olvasás referencia értékek és a legtöbb primitív típus esetén (kivételet a long és a double)
 - ▶ Írás és olvasás minden változóba, amely volatile kulcsszóval lett declarálva.
- ▶ Atomi változókkal végzett műveletek nem történhetnek egyszerre, de memória konzisztencia hibák továbbra is lehetségesek.

Szálkezelés

Szinkronizációs problémák – Holtpont

- ▶ A holtpont olyan szituáció, amikor két vagy több szál örökre blokkolva van és nem tud tovább lépni.

Szálkezelés

Szinkronizációs problémák – Holtpont

- ▶ Holtpont detektálása: pl.: visualVM eszközzel
- ▶ A holtpont kialakulásának feltételei:
 1. Kölcsönös kizárás: az erőforrást egy időben csak egy szál használhatja
 2. Hold & wait: a szál már birtokol egy zárat és egy másikra várakozik
 3. Nincs megelőzés: a lockot csak a tartó szál adhatja fel, elvenni nem lehet
 4. Körkörös várakozás: a szálnak olyan erőforrásra kell várni, amelyet egy másik szál használ, pl.: $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow A$

Megelőzés

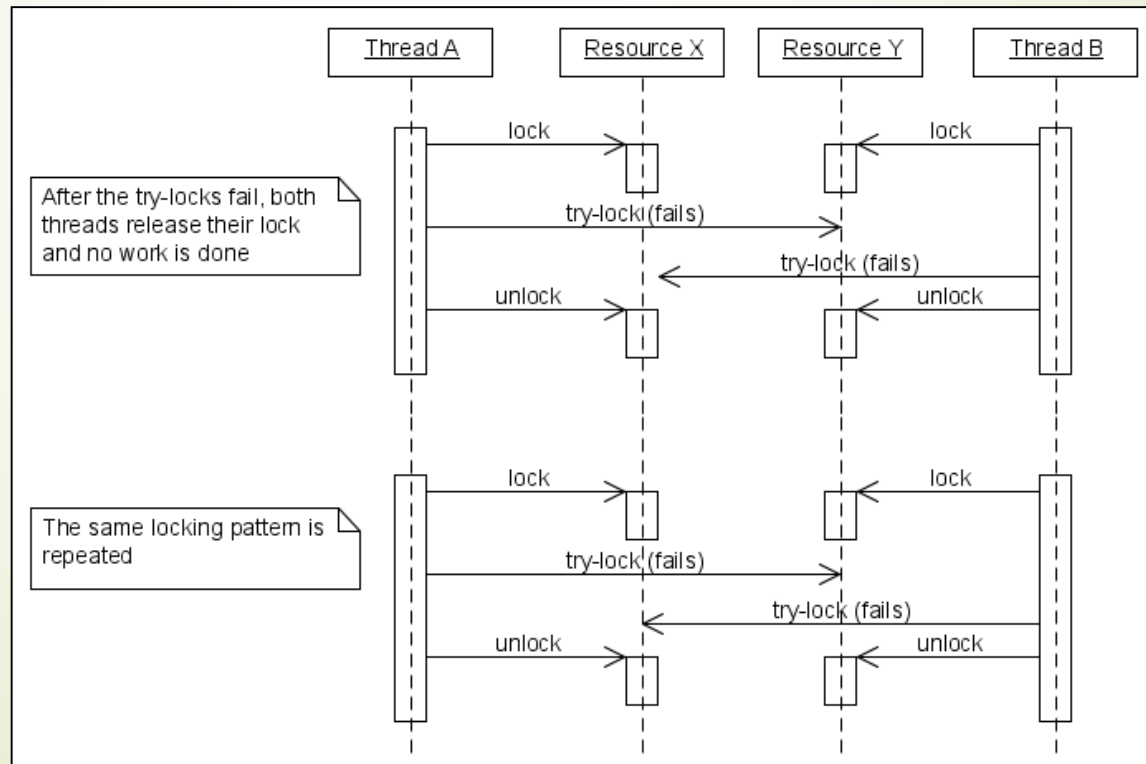
- ▶ Erőforrások zárolása megadott sorrendben (nem kikényszeríthető)
- ▶ Közös lock objektum használata

Szálkezelés

Egyéb szinkronizációs problémák

- Kivézetés: olyankor áll elő, amikor egy szál nem tud hozzáférni a kívánt előforráshoz huzamosabb ideig, mert más, hosszú futásidejű szálak korábban kapják azt meg.

- LiveLock

Szálkezelés

Kommunikáció szálak között

- ▶ A szálaknak gyakran koordinálniuk kell a működésüket. Például, amikor egy erőforrás valamely műveletéhez elengedhetetlen egy feltétel teljesülése.
- ▶ Példa: Feltétel teljesülésére való várakozás:

```
public void foo() {  
    while(!condition) {}  
    System.out.println("condition has been  
    achieved!");  
}
```

Szálkezelés

Kommunikáció szálak között

Példa: Feltétel teljesülésére való várakozás hatékonyabban:

```
public synchronized void foo() {
    while(!condition) {
        try {
            wait();
        } catch (InterruptedException e) {}
    }
    System.out.println("Joy and efficiency!");
}
```

Szálkezelés

Passzív várakozás

- ▶ A `wait` metódust mindig ciklusból kell hívni. Nem garantálható, hogy az érkezett interrupt a várt feltétel teljesülése miatt váltódott ki.
- ▶ A `wait` metódus csak szinkronizált blokkból használható. Amikor egy szál egy objektum `wait` metódusát hívja, birtokolni kell az objektumhoz tartozó monitor lockot.
- ▶ `wait` hívásakor a szál végrehajtása felfüggesztésre kerül és elengedi a lockot.
- ▶ Később egy másik szál megkapja ugyanazon zárat és végrehajtja a `notifyAll` metódust. Ezzel értesítve minden a lockra várakozó szálat arról, hogy valami fontos történt.
- ▶ A hívás után a második szál elengedi a lockot, és valamivel később az első visszakapja azt, majd visszatér a `wait` metódushívásból.

```
public synchronized bar() {  
    condition = true;  
    notifyAll();  
}
```

Szálkezelés

Értesítés a passzív várakozás megszakítására

- ▶ Lockra várakozó szálak felébresztése:
 - ▶ `notifyAll` minden szálát felébreszt
 - ▶ `notify` csak egyetlen szálát ébreszt fel (nem adható meg, hogy melyiket)
- ▶ Példa: termelő-fogyasztó (consumer-producer).
 - ▶ Egy üzeneteket tároló osztály limitált számú üzenet fogadására képes
 - ▶ Az üzenetet előállítók változó sebességgel állítják elő az üzeneteket, és küldik el a tároló számára
 - ▶ Nem állíthatnak elő több üzenetet, mint ami a tárolóba fér
 - ▶ A fogyasztók feldolgozzák az üzeneteket a tárolóból
 - ▶ Nem lehet üzenetet olvasni, ha a tároló üres
 - ▶ A tároló mérete kívülről nem látható

Szálkezelés

Példa: Termelő (producer)

```
public class Producer implements Runnable {
    private MessageQueue mq;
    private static final String msgs[] = {...};

    public Producer(MessageQueue mq) { this.mq = mq; }

    public void run() {
        Random rnd = new Random();
        while(true) {
            try {
                Thread.sleep(rnd.nextInt(1000));
            } catch (InterruptedException e) {}
            mq.put(msgs[rnd.nextInt(msgs.length)]);
        }
    }
}
```

Szálkezelés

Példa: Fogyasztó (consumer)

```
public class Consumer implements Runnable {
    private MessageQueue mq;

    public Consumer(MessageQueue mq) { this.mq = mq; }

    public void run() {
        Random rnd = new Random();
        while(true) {
            try {
                Thread.sleep(rnd.nextInt(10000));
            } catch (InterruptedException e) {}
            System.out.println(mq.get());
        }
    }
}
```

```
public class MessageQueue {
    private final Queue<String> messages = new LinkedList<>();
    private final int capacity;
    public MessageQueue(int capacity) { this.capacity = capacity; }

    public synchronized void put(String msg) {
        while(messages.size() == capacity) {
            try { wait(); } catch (InterruptedException ex) {}
        }
        messages.add(msg);
        notifyAll();
    }

    public synchronized String get() {
        while(messages.isEmpty()) {
            try { wait(); } catch (InterruptedException ex) {}
        }
        String ret = messages.remove();
        notifyAll();
        return ret;
    }
}
```

Szálkezelés

Immutable objektumok

- ▶ Az immutable objektum állapota nem változthatható meg a konstruktor lefutása után (különösen hasznos többszálú alkalmazásokban).
- ▶ Például: egy Color osztály tulajdonságai a szín kódja és neve.

```
int    myColorInt  = color.getRGB(); // Statement 1
String myColorName = color.getName(); //Statement 2
```

- ▶ Ha egy másik szál módosítja a beállított színt (color.set(..)), az első utasítás lefutása után de a második előtt, akkor a kiolvasott színkód nem fog illeszkedni a 2. utasításban kiolvasott névre. Ennek elkerülésére össze kell kötni a két utasítást:

```
synchronized (color) {
    int    myColorInt  = color.getRGB();
    String myColorName = color.getName();
}
```

- ▶ Immutable objektumok esetén ez a probléma nem fordulhat elő.

Szálkezelés

Immutable osztályok tulajdonságai

1. Nincsenek setter metódusok, minden adattagjuk `private` és `final`.
2. Leszármazott osztályok nem írhatnak felül metódusokat
 1. `final class` deklaráció, vagy
 2. `private` konstruktor
(a példányokat ilyenkor egy `factory` metódus állítja elő).
1. Ha az adattagok között van referencia típus:
 1. Az osztály nem tartalmazhat metódust, amely ezt módosítja.
 2. A referencia nem osztható meg. A konstruktorban kapott külső referencia nem tárolható, csak a kapott objektum másolata.
(*defensive copy*)
 3. Metódusból nem adható vissza az eltárolt referencia, csak a másolata. (*defensive copy*)

Párhuzamosság Swing környezetben

- ▶ A szálkezelés a grafikus alkalmazásokban is fontos.
- ▶ Cél egy olyan felhasználói felület készítése, amely soha nem fagy, mindig válaszol a felhasználói interakciókra, bármit is csináljon éppen.
- ▶ A Swing 3 féle szállal dolgozik:
 - ▶ Kezdeti szálak: az alkalmazást futtató kezdeti szállal
(initail Threads)
 - ▶ Eseménykezelő szál: az eseménykezelő kódját és swing-el kapcsolatos interakciókat futtatja
(Event dispatch thread)
(röviden EDT)
 - ▶ Háttér szálak: időigényes műveletek háttérben futtatására
(worker-threads)
- ▶ A szálakat nem szükséges explicit létrehozni, ezeket a Swing kezeli helyettünk.

Párhuzamosság Swing környezetben

Kezdeti szálak

- Minden alkalmazáshoz tartozik néhány szál, ahonnan az alkalmazás elindul (általában ez a main thread).
- Swing alkalmazásokban a kezdeti szál nem lát el sok feladatot
- Legfontosabb feladatai
 - A GUI-t inicializáló **Runnable** objektum létrehozása
 - A **Runnable** objektum ütemezése az EDT-re
- A GUI elindítása után az alkalmazást többnyire az interfész eseményei vezérlik.
- Az események rövid taskok végrehajtását váltják ki az EDT-n.

Párhuzamosság Swing környezetben

Kezdeti szálak, Eseménykezelő szál (EDT)

- Az alkalmazás egyéb taskokat is tud az EDT-re vagy háttér szálra ütemezni.
- A GUI létrehozásának ütemezése a kezdeti szálakra
 - `SwingUtilities.invokeLater`: Ütemezi a taskot és visszatér
 - `SwingUtilities.invokeAndWait`: Ütemezi a taskot és megvárja, hogy befejeződjön
- Általában a GUI létrehozásának beütemezése az utolsó dolog, amit a main szál végez.
- **Minden Swing componenst használó kódnak az EDT-en kell futnia!**

```
SwingUtilities.invokeLater(new Runnable() {  
    public void run() {  
        createAndShowGUI();  
    }  
});
```

Párhuzamosság Swing környezetben

Eseménykezelő szál (EDT)

- A Swing eseménykezelő kódja egy speciális szálon fut (EDT).
- Swing komponenseket csak ezen a szálon futó kódból hozhatunk létre vagy használhatunk!
- A legtöbb Swing objektum nem szálbiztos
- Az EDT rövid taskok sorozataként fut:
 - Leggyakoribb az eseménykezelő metódusok hívása, pl. `actionPerformed`
 - Egyéb: az alkalmazás által ütemezett taskok, az `invokeLater` és `invokeAndWait` metódusok használatával
 - Az taskoknak rövidnek kell lenniük
- Kódban a `SwingUtilities.isEventDispatchThread` metódussal kérdezhetjük meg, hogy az az EDT-n fut-e.

Párhuzamosság Swing környezetben

Swing Timer

- Egy vagy több Action Event-et generál a megadott idő után
- Az általános Timer-el ellentétben, ez a GUI-val kapcsolatos időzítéssel feladatok elvégzésére való
- Előre létrehozott időzítő szálat használ
- A GUI taskok automatikusan az EDT-n hajtódnak végre
- Felhasználási módok:
 - Task végrehajtása egyszer, késleltetés után
 - Ismétlődő feladatok végrehajtása.

Párhuzamosság Swing környezetben

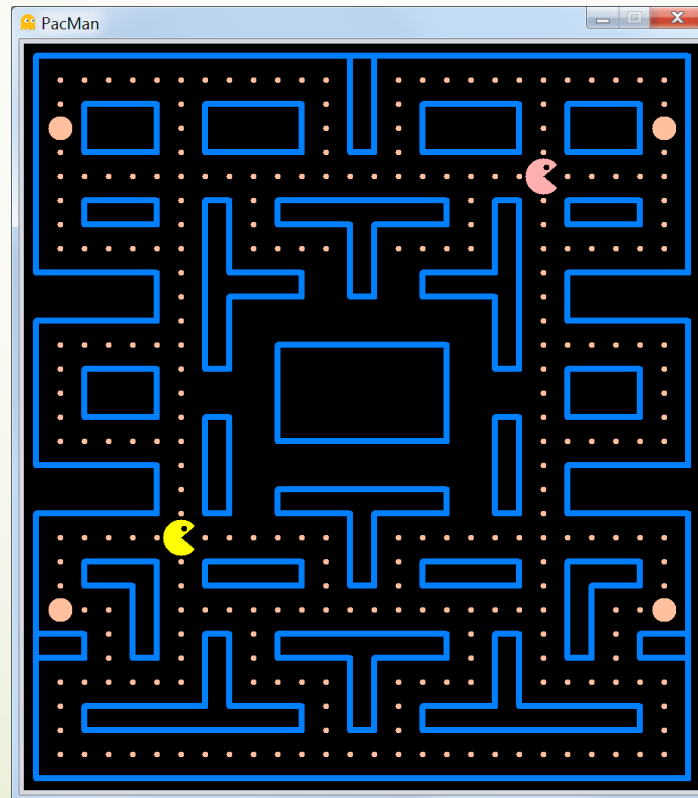
Swing Timer használata

- ▶ Az időzítő létrehozásakor meg kell adni:
 - ▶ egy `ActionListener`-t, amely lefut a megadott időben
 - ▶ a végrehajtások közötti várakozási időt
- ▶ A `setRepeats(false)` hívással megadható, hogy az időzítő csak egyszer járjon le, ne periodikusan.
- ▶ Az időzítőt a `Start` metódussal lehet elindítani, és a `Stop`-al megállítani.

Szálkezelés példa

PacMan

- Készítsünk egy szellem mentes két személyes PacMan játékot
- Ha a játékosok PacMan-jei mindent megettek, a játék újraindul
- Alkalmazzunk MV architektúrát, és külön szálát a logikához

Szálkezelés példa

PacMan – modell

- A játék egy személyes implementációját a korábbi félév alapján már el tudjuk készíteni MV architektúrában
- A két személyes módhoz egy helyett két PacMan-t tárolunk el a modellben.
- A játékosokhoz a **W,A,S,D** és a **↑,←,↓,→** gombokat rendeljük.
- A modellben két fő osztály jelenik meg
 - Player
 - Tárolja egy PacMan nézési, mozgási, kanyarodási irányát, a pozícióját és a színét
 - GameBoard
 - Tárolja a pálya állapotát, a két PacMan példányt, és megvalósítja a logikát

Szálkezelés példa

PacMan – modell

- ▶ GameBoard logika fő részei
 - ▶ `changePlayerDirection(int player, Direction d){...}`
 - ▶ Eltárolja a megadott játékos PacMan-jéhez a mozgási irány szándékát a saját PacMan példányban
 - ▶ `movePlayers() {...}`
 - ▶ A View időzítője által periodikusan hívott metódus
 - ▶ adott egységgel elmozdítja a PacMan-eket, amennyiben nem ütköznek falba
 - ▶ mozgás közben animálja PacMan száját
 - ▶ eltávolítja a pályáról a megevett falatokat

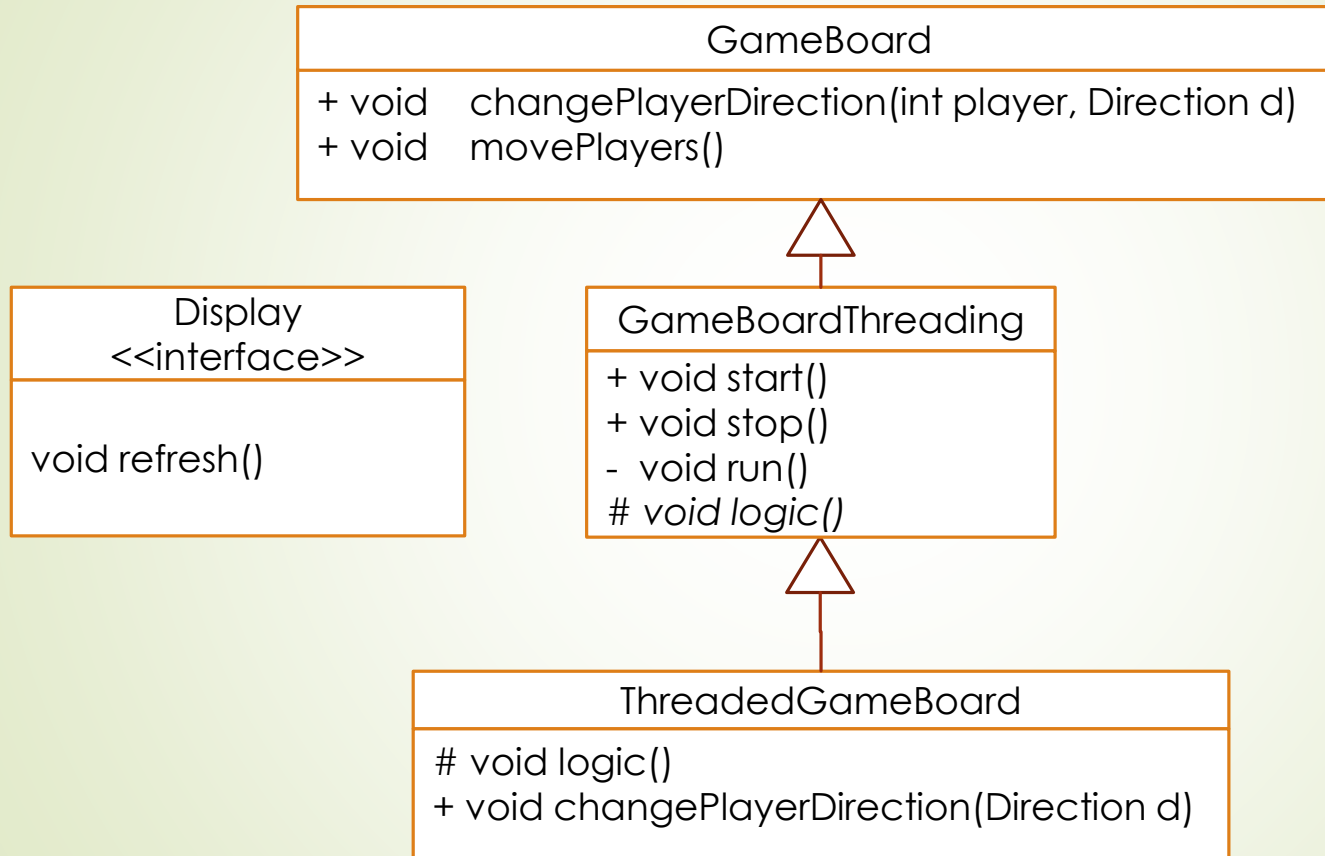
Szálkezelés példa

PacMan – több személyes mód

- ▶ Alakítsuk úgy át a játékot, hogy a játék logikája egy külön szálon fusson.
- ▶ A nézet réteg továbbra is csak megjelenítőként funkcionál, a logikát futtató szál adott időközönként utasítást ad a nézetnek a felület frissítésére.
- ▶ Mivel a játék logika külön szálon fut, ezért a program képernyőjének frissítése nem egy saját időzítőtől, hanem a logika száljától kapott jelzésektől fog függni.
- ▶ Az új modellt a GameBoard osztályból fogjuk származtatni, és ebben GameBoardThreading leszármazottban helyezzük el a szálkezeléssel kapcsolatos részeket.

Szálkezelés példa

PacMan

Szálkezelés példa

Szálkezelés – emlékeztető

- ▶ Védeni kell azon erőforrásokat, melyeket legalább egy szál módosítani tudna úgy, hogy közben egy másik hozzáférhet.
- ▶ **Ökölszabályok**
 - ▶ A megoldáshoz kell egy obj objektum, aminek a `synchronized(obj){...}` blokkjában a hozzáférés történik.
 - ▶ Ez lehet maga a védendő erőforrás is
 - ▶ **Durva megoldás:**
 - ▶ `synchronized(this){...}` a metódusban vagy
 - ▶ `synchronized` metódus, ami állapotot olvas/módosít
 - ▶ Az objektum minden írható attribútuma legyen privát.
 - ▶ Az objektum típusú attribútumnak a referenciája helyett az objektum másolatát adja vissza a `synchronized` metódus.

Szálkezelés példa

PacMan – GameBoardThreading

```
public abstract class GameBoardThreading
    extends GameBoard
    implements Runnable{

    private volatile Thread thread;
    private volatile boolean isRunning = false;
    private final String name;

    public GameBoardThreading(String name){ this.name = name; }

    public synchronized void start() { ... }
    public synchronized void stop() { ... }

    @Override
    public void run() { ... }

    protected abstract void logic();
}
```

Szálkezelés példa

PacMan – GameBoardThreading

```
public abstract class GameBoardThreading
    extends GameBoard
    implements Runnable{

    public synchronized void start(){
        if (!isRunning){
            isRunning = true;
            thread = new Thread(this);
            thread.start();
        }
    }

    public synchronized void stop(){
        if (isRunning){
            thread.interrupt();
            while (isRunning){
                try { wait(); }
                catch (InterruptedException ex) {}
            }
        }
    }
}
```

Szálkezelés példa

PacMan – GameBoardThreading

```
public abstract class GameBoardThreading
    extends GameBoard
    implements Runnable{

    @Override
    public void run() {

        logic();

        synchronized (GameBoardThreading.this){
            isRunning = false;
            notifyAll();
        }
        System.out.println(name + ": stopped");
    }
}
```

Szálkezelés példa

PacMan – ThreadedGameBoard

- ▶ `logic()`
 - ▶ Ciklusa addig fut, amíg a szál nem kerül megszakított állapotba. A ciklus minden iterációjában
 - ▶ Meghívja a `movePlayers()` metódust a játék léptetéséhez
 - ▶ Frissíti a nézetet
 - ▶ Várakozik a beállított frissítési gyakoriságnak megfelelően

Szálkezelés példa

PacMan – ThreadedGameBoard

```
public class ThreadedGameBoard extends GameBoardThreading {  
    private final int refreshRate;  
    private final Display display;  
  
    public ThreadedGameBoard(int refreshRate, Display d) {  
        super("PacMan");  
        this.display = d;  
        this.refreshRate = refreshRate;  
    }  
  
    public synchronized void changePlayerDirection(  
        int player, Direction d) {  
        super.changePlayerDirection(player, d);  
    }  
  
    ...  
}
```

Szálkezelés példa

PacMan – ThreadedGameBoard

```
public class ThreadedGameBoard extends GameBoardThreading {  
    ...  
    @Override protected void logic() {  
        System.out.println("PacMan thread: started");  
        while (!Thread.interrupted()){  
            synchronized(this) { movePlayers(); }  
            display.refresh();  
            try {  
                Thread.sleep(refreshRate);  
            } catch (InterruptedException ex) {  
                System.out.println("PacMan: interrupted");  
                break;  
            }  
        }  
    }  
}
```